

ERDÉSZETI UJSÁG

SZAK- ÉS TÁRSADALMI LAP AZ ERDÉSZETI ÉS VADÁSZATI SZEMÉLYZET RÉSZÉRE.

Előfizetési díjak:

Egy évre	8 kor.
Fél évre	4 „
Negyed évre	2 „

→ Megjelenik minden vasárnap. →

Felelős szerkesztő
és kiadótulajdonos:

PODHRADSZKY EMIL.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fillér. Ajánlköztásoknál, eladás vagy vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fill. Nagyobb s többszöri közlésü hirdetményeknél → mérsékelt díjak egyezség szerint. →

XIV. évfolyam.

Szászsebes, 1910. július 10.

11. szám.

A piros szalagok.

Lapunk, az Erdészeti Ujság most, újból történt feltámadása alkalmával megint közel áll ahhoz, hogy halva született gyermek legyen; legalább arra enged következtetni az a figyelmeztetése, hogy mindazoknál, akiktől előfizetést vár, mindaddig, amíg ez be nem érkezik, piros színű címszalagokat fog használni, miután pedig ezeknek száma állítólag a háromszázat is meghaladja, el tudom képzelni, milyen nehézségekkel kellett a szerkesztő-kiadónak küzdenie, hogy a lap kiadását eddig is megbirta. (Bizony a kiadások eddig jóval meghaladták azt az összeget, amit a mintegy 250 valóságos előfizető beküldött. A szerkesztő). Megvallom az igazat, hogy rövid ideig bár, de magam is a piros címszalagosak közzé tartoztam. Rövid ideig, mondom, mert amint észhez kaptam és megtudtam a piros szín jelentőségét, nyomban futottam a postára és utnak indítottam szerény garasaimat Szászsebes felé s már a legközelebbi lapomon mint a béke angyala, a fehér címszalag ékeskedett.

Ilyen formán lapunknak nem csak címzetes, de valóságos előfizetőjévé válván, jogot formálok ahhoz, hogy a közös ügyeinket illető gondolataimat néha-néha annak hasábjain kifejezzem.

Most elsősorban ünnepélyesen kérem mind ama bajtársaimat, akiket úgy, mint engem a szerkesztőség piros címkével lepott meg, hogy közös érdekeink előmozdítása céljából kövessék az én példámat s kurtán, magyarosan oldják meg a kérdést, utnak indítván kiki tehetsége szerint a negyed- vagy félévi előfizetést. Ne mentegőzzék senki azzal, hogy ezt nem bírja megtenni, mert határozottan állithatom, hogy köztünk egyetlen egy sincs, aki ne lenne képes meghozni ezt

a csekély áldozatot. Áldozatnak nevezem, mert szerintem áldozat az közös ügyünk szent oltárán.

Fel barátaim, mind, mind, egy szálíg; ne legyen köztünk egy sem, aki kivonja magát, mert az, aki közülünk szent ügyünk előmozdításán, nyomoruságos helyzetünk javításán nem fáradozik, már ha másként nem, legalább az által, hogy az érdekeinkért küzdő lapunkat támogatná, olyanak tünik fel, mint aki azt várja, hogy más kapja ki számára a sült gesztenyét s az olyan, aki tudatosan, készakarva cselekszik így, szinte arra sem érdemes, hogy bajtársunknak tekintessék.

Talán tulszigoru is vagyok és kissé keményen fejeztem ki magamat s ezért elnézését kérem azoknak a tisztelt bajtársaknak, akik netán találva érzik magukat, dehát most már nem szabad tovább kertelnünk, hanem őszintéknek, szókimondóknak kell lennünk, fején kell találnunk a szöget, mert a sok himezés-hámozás, a folytonos ingadozás csak árthat közös érdekeinknek.

De tovább is megyek egy lépéssel.

Nem elég az, hogy azok maguk, akár fehér, akár piros címszalagosak legyenek elő- vagy utófizetői lapunknak, hanem elkerülhetetlenül szükséges és szent kötelességük egyuttal apostolokként fellépni s a környékükön — vagy akár távolabb is — lakó ismerős bajtársaik közül ki kell böngészniök azokat, akik lapunknak még nem pártolói s nem nyugodni és őket sem hagyni nyugton mindaddig, míg csak be nem lépnek az előfizetők sorába, mert ha ezt nem teszik, akkor csak félmunkát végeznek, ez pedig még mindig nem kész munka, mint amilyenre nekünk szükségünk van. Magyarázzuk meg félrehuzódó bajtársainknak, hogy mik a céljaink, miért akarunk kilépni a harcmezőre és küzdeni teljes erőnk-

ből mindaddig, míg a teljes győzelmet ki nem vívtuk. Világosítsuk fel őket, hogy mindenkitől elhagyott, elárvult helyzetünkön tisztességes fegyverekkel s mindig a törvények és szabályok keretén belül akarunk segíteni, de hogy ezt sikeresen végezhessük, ahhoz feltétlenül szükségünk van ami saját, tisztán a mi érdekeinket szolgáló, azoknak mindig készséggel tért nyitó lapunkra, de az azután ne legyen kénytelen minden erejét a saját léteért való küzdelemben kimeríteni, hanem tömeges előfizetésünkkel némitsuk el minden panaszszavát s adjuk meg neki a küzdelemhez szükséges erőt és függetlenséget.

Van végül még más mondanivalóm is.

Kozlik igen tisztelt bajtársunk felhívásához képest én is azt tartom, hogy itt az ideje a cselekvés terére lépni s erre felhívom az összes bajtársak szives figyelmét.

Az én szerény véleményem szerint a cselekvés terén most az az első dolgunk, hogy akár lapunk útján (ami legcélszerűbb lenne, mert aki nem előfizetője, vessen magára), akár külön kiáltvány alakjában felhívást kell intézni az ország valamennyi erdészeti- és vadászati-, altiszt- és szolgál-személyzetéhez s meghívni azt egy Budapesten megtartandó országos gyűlésre, melynek ideje természetesen előre megállapítandó. A Horváth—Szlavon országbeli kartársak természetesen bevonandók lesznek, de a vezérszerepet okvetlenül a honiak részére kell fenntartani. A gyűlésen azután jelenjen meg mindenki, aki csak

teheti, minél többen, annál jobb, mert szükséges, hogy a mozgalomnak tömeges megjelenésünkkel is megadjuk a komolyságnak nem csak a színezetét, de annak a valóságát is.

Ne elégedjünk meg pusztán azzal, hogy erdőhatóságunkint csak 1—2 ember menjen fel a gyűlésre, hanem küldjön ki lehetőleg minden egyes erdőgondnokság egy vagy akár több embert is, adván a személyzet ezeknek a kiküldöttjeinek írásbeli megbízást.

A küldöttek kiválasztásánál arra kell törekedni, hogy a legértelmesebb és leghiggadtabb kartársak választassanak s ebben a tekintetben nem szabad sem korra, sem rangra figyelemmel lenni, a mellőzötteknek pedig nem szabad mellőztetésükért neheztelniök, mert hiszen itt nem egyes személyek, hanem egy nagy testület ügyéről van szó.

Ezeket tartottam szükségesnek felsorolni s szeretném, ha a dologhoz mások — nálamnál talán avatottabbak — is hozzászólnának, mert csak ilyen módon várhatjuk az eszmék tisztázódását.

Bernáth Kálmán,

m. kir. erdőaltiszt.

3309—1910. szám.

Pályázati hirdetmény

a m. kir. kincstári erdőaltisztek és szolgálk leánygyermekai részére Zborón (Sáros-megye) létesített tápintezetbe való felvételre.

Ezen tápintezet célja, hogy a növendékek a zborói elemi iskolát látogatván, az intézetben lakáson és ellátáson kívül, megfelelő felügyeletben részesüljenek.

T Á R C A.

A kócsag.

A régi vérbeli szegedi halászságnak épp úgy megvoltak a kiválasztott nagyratartott madarai, mint akár a régi egyiptomiaknak a szent Nilus mentén (a nélkül, hogy a tulságig mentek volna a kegyeletben) egészen a szentté avatásig, mint a többek közt az egyiptomiak az ibisszel tették. Hanem mégis, volt egy madaruk, melyre ha nem is szent kegyelettel, de mindenesetre az áhitat és nagyratartás egy szolidabb nemével tekintettek s ez a kótyag (kócsag) volt, melynek tollát az uri renden levők kalapdiszül használták és sok pénzt adtak a szépen lengő szálkás tolléességért. És éppen ez az, a mi a rétlakók áhitatát a madár iránt oly magasra srófolta, mert hát a vérbeli szegedi ember mindig megbecsülte a garast s az olys valamit, a miért pénz szokta ütni a markát.

Egyébiránt a kótyag-ot illetőleg, ennél az artikulusnál egy huron pendült a Tisza-hossza lópjainak, rétjeinek

valamennyi halász- és pákász-népe s a jövedelmezőségen kívül olyan szárnyas-lényt látott benne, mely a lópok költészetének egyik legfőbb ékességeül szolgált. Elismerte ezt halász, vadász, poéta és minden ideális lélek, a kinek csak érzéke volt a szépnek eszményibb fogalma iránt. Ki ne emlékeznék a még élő régi vadászok közül, kik a bihari, békési sárriteken vagy a nyírségben megfordultak, hogy mily ragaszkodással viseltettek a vízjáró ősfoglalkozók a nagyratartott kócsag iránt s mennyire a kegyeletük tárgya volt ez a madár! Ha említették, mindig a harmadik személyben tették azt s az ő alatt kizárólag a kócsagot értették. És micsoda dicséretet zengtek ideális madarukról! „Ő a legszebb madár“ — mondták. — „Ő tiszta, mint a hó, ragyogó, mint a nap“ stb. S hogy mily nőmös állat a kócsag, azt azzal vélték illusztrálhatni, hogy „őt a sas sem meri bántani . . .“

A mennyire kedvencük volt a kócsag, oly nagyra becsülte a tollát is a tiszamenti (így a Szeged-vidéki halász-pákász nép, a mi persze érthető abból a nagy értékelésből, mellyel a kócsagtollat fölbecsülték, a meny-

A feltétel iránt a megnevezett és évi fizetéssel bíró alkalmazottak, mint szülők, illetőleg gyámok folyamodhatnak oly esetben, midőn gyermekük, illetőleg gyámlójuk az iskolától való nagyobb távolság miatt, vagy más okból a törvényszabta elemi-iskolai oktatásban nem részesülhet.

Az 1 (egy) korona okmánybélyeggel ellátott és szolgálati uton benyújtandó kérvényhez a következő mellékletek csatolandók:

a) születési bizonyítvány, melyből kitűnik, hogy a fölveendő leánygyermek legalább hatodik életévét betöltötte;

b) oltási bizonyítvány;

c) a testi és lelki épséget igazoló kincstári vagy vármegyei, illetve más közhatósági orvosi bizonyítvány;

d) a felettes kincstári erdőhatóság bizonyítványa, melyből kitűnik, hogy a gyermek szülője, illetőleg gyámja lakhelyén magyarul oktatótatásban nem részesülhet.

Tájékoztatóul megjegyeztetik, hogy a gyermekek el-látási költségeihez a szülők vagy gyámok által, a javadalmazás és szolgálati minőség fokozata szerint évi 80, 100 és 120 korona hozzájárulás fizetendő, mely összegek a szülők, vagy gyámok illetményeiből 10 (tíz) havi részletben fognak levonni.

A kérvények benyújtásának határideje f. évi július hó 20-ik napja.

Folyamodók figyelmeztetnek, hogy kérvényeiket legkésőbb ezen napig felettes hatóságukhoz benyujtsák, mert későbbben érkező kérvények figyelembe nem vehetők.

A tápintézet szervezetét ismertető, részletes szabályzatról fölvilágosítás nyerhető minden kincstári erdőhatóságnál.

Tótsóvár, 1910. évi május hóban.

M. kir. erdőhivatal.

*

Pályázati hirdetés,

a m. kir. kincstári erdőaltaszkék- és szolgálk fiugyermekei részére Rózsahegy (Liptó vm.) létesített tápintézetbe való felvételére.

Ezen tápintézet célja, hogy a növendékek a rózsahgyi elemi iskolát látogatván, az intézetben lakáson és ellátáson kívül, megfelelő felügyeletben részesüljenek.

A felvétel iránt a megnevezett- és évi fizetéssel bíró alkalmazottak, mint szülők, illetőleg gyámok folyamodhatnak oly esetben, midőn gyermekük, illetőleg gyámlójuk az iskolától való nagyobb távolság miatt, vagy más okból a törvényszabta elemi iskolai oktatásban nem részesülhet.

Az 1 (egy) korona okmánybélyeggel ellátott és szolgálati uton benyújtandó kérvényhez a következő mellékletek csatolandók:

a) születési bizonyítvány, melyből kitűnik, hogy a fölveendő fiugyermekek legalább hatodik életévét betöltötte;

b) oltási bizonyítvány;

c) a testi és lelki épséget igazoló kincstári vagy vármegyei, illetve más közhatósági orvosi bizonyítvány;

d) a felettes kincstári erdőhatóság bizonyítványa, melyből kitűnik, hogy a gyermek szülője, illetőleg gyámja lakhelyén magyar nyelvű oktatásban nem részesülhet.

Tájékoztatóul megjegyeztetik, hogy a gyermekek el-látási költségeihez a szülők vagy gyámok által a javadalmazás és szolgálati minőség fokozata szerint évi 80, 100 és 120 korona hozzájárulás fizetendő, mely összegek a szülők, vagy gyámok illetményeiből 10 (tíz) havi részletben levonni fognak.

A kérvények benyújtásának határideje folyó évi július hó 20-ik napja lévén, folyamodók figyelmeztetnek, hogy kérvényeiket legkésőbb ezen napig felettes hatóságukhoz benyujtsák, mert későbbben érkező kérvények figyelembe nem vehetők.

nyiben a szebb bukor-kótyag-ért kétszáz pengő forintot is megadtak. De gyűjtötték is aztán a pákászok és hálóvető-csimoták ezt a szép ékességet, a mily módon csak hozzájuthattak! Szedegették a kócsagok delelőin, a lápi szigeteken, porondokon s mindazokon a helyeken, a hol csak meg szokott fordulni a makulátlan fehérségű szárnyas-jószág s vedléskor elhullajtotta a tollát; de lőték és mindenféle kelepcebén fogták a kócsagot a tolla miatt és elevenen is tartották, időnkint megfosztván szépséges tollkincsétől. Az ekként összegyűjtögetett tollkincseket aztán kifurt nádcsőbe zárták s úgy tartották raktáron.

Kivált a hatvanas években nem is volt a halászoknak s pákász embereknek kiadósabb, hasznosabb foglalkozásuk a kócsagtollgyűjtésnél, miket aztán direkt vagy indirekt értékesítettek a disztollakkal kupekedő tollcsiszároknál. Manapság azonban a magyaros tollas viselet lejárt a kozmopolita áramlat átalakító leheben; nem kell tehát a kócsagtoll sem.

A mily mértékben mult a kócsagtoll divatja nálunk,

oly mértékben kevesbedett a kócsag is ősi termőhelyein, mintha csak becslés híján élni sem akarna nálunk, és el is bujdosott tőlünk talán mindörökre . . .

Mikor a szabályozások végképp elűzték a lápoknak ezt a ragyogó ékességét, bálványozói nem tudták mire vélni a legszebb madár hűtlenségét. Hanem mikor a rétek-lápok helyén kikirics ütött tanyát, majd meg a kutyatej hányta ki sárga virágait a porzósra száradt láp sorvadtt testén, hogy soha többé ki ne zöldüljön rajta a nád- és sáserdő ingóbingó rengetege: akkor már tudja a hálóvető és minden lápi egzisztencia, hogy a hűtlenség a fájdalmas kényszer fuvalmában érlelődött . . .

Azonban árvizes időben némelykor mégis jelentgeti magát a kócsag, sőt imitt-amott, az állandó jellegű lápvidekeken a régi, kócsagban dus időket idézik föl emlékezetünkben, annyi van; de nem ám az a szép nagy faj, melyet régente lovas kócsag (*Egretta alba*) névvel jelölt meg a lápi egzisztencia és a vadásznép, hanem a kisebb feketelábu faj (*Egretta garzetta*), melynek rövidebb és minden tekintetben alábbvaló disztollai vannak, mint

A tápintézet szervezetét ismertető, részletes szabályzatról felvilágosítás nyerhető minden kincstári erdőhatóságnál.

Liptóújvárott, 1910. évi junius hóban.

M. kir. erdőhivatal.

17683—910. szám.

Pályázat erdősitési jutalmakra.

Az erdőtvény (1879. évi XXXI. t.-cikk) 165 §-ban körülírt kopár-, vizmosásos és futóhomokterületeken ez évben létesítendő, közgazdasági jelentőséggel bíró erdősitések megjutalmazására az országos erdei alaphól tizenegy (11) nagy jutalmat, tíz (10) elsőrendű és kilenc (9) másodrendű elismerő jutalmat tűzök ki, u. m.:

három egyenként 1000 koronás nagy jutalmat, (kettőt készpénzben, egyet disztárgyban),

négy egyenként 800 koronás nagy jutalmat, (kettőt készpénzben, kettőt disztárgyban),

négy egyenként 600 koronás nagy jutalmat, (kettőt készpénzben, kettőt disztárgyban), öt egyenként 500 koronás elsőrendű elismerő jutalmat, (hármát készpénzben, kettőt disztárgyban),

öt egyenként 400 koronás elsőrendű elismerő jutalmat, (hármát készpénzben, kettőt disztárgyban),

öt egyenként 300 koronás másodrendű elismerő jutalmat, (hármát készpénzben, kettőt disztárgyban),

és négy egyenként 200 koronás másodrendű elismerő jutalmat, (hármát készpénzben, egyet disztárgyban).

Ezen jutalmakért az érdekelt birtokosok (bérlok) azon erdősitéseikkel versenyezhetnek, amelyeket az 1879. évi XXXI. t.-c. 165. §-ában körülírt kopár-, vizmosásos, vagy futóhomokterületeken, állami pénzsegély igénybevétele nélkül a folyó év tavaszán vagy őszén fogatanosítottak.

Megkivántatik azonban, hogy:

amannak; épp azért inkább csak fejdíszül használták a szerb nép asszonyai, mintsem kalpagdíszül szolgált a nemességnél; mind a mellett tollremek-számba ment ez is és a becses trófeák közé tartozott. De a vadásszemnek is tetsző volt maga a madár is, mikor a sekélyes sík vizen vagy porondoson egyesével ácsorogva, messzire elfehérlett makulátlan fénylő tollruhájában, mely valóban „ragyogó” és „tisztá, mint a hó”, mintha napsugárból volna alkotva egész lénye. És valóban, mikor beleszállt a verőfényes csillogásba egy kócsag, alakja egészen összefolyt a fénnel s csak akkor csillant ki belőle, midőn megcikázott egy kissé a szálló felhők között.

Különbben ilyen volt a lovas, vagy nagy kócsag is és szinte hófehér; csak hogy nem volt bóbítája és a lába se volt fekete; azonban mindkét faj a szárnya tövén, illetve a vállán viselte azokat a messze kinyúló hajszerű szálkás lengőjű tollakat, melyek hajdanán oly nagy becsben álló és fölötté értékes kalpagdísz szolgáltattak.

a) az 1000 koronás nagy jutalmakra versenyző erdősitések egy tagban legalább 25 kat. hold terjedelműek,

b) a 800 és 600 koronás nagy jutalmakra versenyző erdősitések egy vagy több tagban legalább 25 kat. hold terjedelműek,

c) az 500 és 400 koronás elsőrendű elismerő jutalmakra versenyző erdősitések egy vagy több tagban legalább 10 kat. hold terjedelműek és végül

d) a 300—200 koronás másodrendű elismerő jutalmakra versenyző erdősitések egy vagy több tagban legalább 5 kat. hold terjedelműek legyenek.

A pályázó birtokos a versenyre bocsátott erdősitést az első munkálatoktól kezdve a jutalom odaitéléséig idejéig állandóan gondozni, a szükséges pótlásokat fogatanosítani s a létrejövő erdőt az 1879. évi XXXI. t.-c. 2., illetve 4. §-ai szerint erdőként fentartani és kezelni tartozik.

A versenyre bocsátott erdősitések az 1915-ik évben fognak a helyszínen megbiráltatni. A jutalmak kiosztásánál az erdősitések sikere és közgazdasági jelentősége, az erdősitésnél felmerült nehézségek és az erdősitésre fordított költségek fognak irányadóul szolgálni, de a pénzjutalmak kiosztásánál figyelembe vétetnek ezek mellett a birtokos vagyoni viszonyai is.

A pályázó birtokos a jutalomra csak akkor tarthat igényt, ha a versenyre bocsátott és a jutalomra érdemesnek ítélt erdősités a jutalom odaitélésének idejében is birtokában lesz.

Az odaitélt pénzjutalom egy harmadrésze az erdősitést teljesítő kezelő erdőtisztet (gazdatisztet vagy bérlok fogja illetni. A disztárgyat nyert birtokosok azon alkalmazottai pedig, — kik a jutalmazott erdősitések teljesítése körül kiváló érdemeket szereztek, — érdemük szerint külön pénzjutalomban fognak részesülni.

A folyó év tavaszán teljesített erdősitéseket legkésőbb folyó évi július hó végéig, a folyó év őszén teljesített erdősitéseket pedig legkésőbb folyó évi december hó 25-ig kell a birtokosnak a közigazgatási erdőszeti bizottságnál vagy a kir. erdőfelügyelőségnél pályázatra bejelenteni.

Pályázhat a feltételeknek megfelelő erdősitésekkel az erdősitést teljesítő erdő- vagy gazdatiszt, valamint a beerdősített terület bérloje is, de pályázati kérelméhez mellékelni kell a birtokos írásbeli nyilatkozatát, melyben az kijelenti, hogy a pályázatban való részvételhez hozzájárul és egyszersmint kötelezi magát, hogy a versenyre bocsátott erdősitést az 1879. évi XXXI. t.-c. 2. vagy 4. §-aiban meghatározott feltételek szerint állandóan erdőként fogja fentartani és kezelni.

A pályázati kérvények az erdősités helyét, község, dűlő, helyrajzi szám), kiterjedését és az erdősitésre használt fanemeket pontosan meg kell jelölni.

Budapest, 1910. évi május hó.

M. kir. földművelésügyi miniszter.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

Patkány-irtás. Egy német gazda az alábbi módon egy éjjelen át néha ötven patkányt is összefogott egy hordóban. A hordó fenekén élére állított egy fél téglát s a hordót a téglá színéig megtöltötte vízzel. A hordó tetejét pedig vastag papírral lekötötte, följáról deszkát támasztott hozzája és piritott szalonnát szórt el a tetején gerezdékben. A patkányok nagyon ravaszak lévén első éjjel alig tettek kárt az orcsiklandozó pecsenyében. Második éjjel már erőt vett óvatosságukon a torkosság és a szalonnát mind felfalták. Harmadik éjjel már tömegesen siettek a pecsenyére; csak hogy ekkor a gazda a szalonnagerezdéket már fehér cérnával oda-fércelte a papiroshoz és azt középen keresztalakban átvágta. A mint az első torkos felszaladt a tetőre, nyomban bebukott a vízbe. Ott sietett a téglá kiálló csucsára ülni és vészjelt adott társainak. Ezek aztán a segélykiáltásra, összetartó ösztönükből folyólag egyenkint oda-siettek, utóbb azonban mindnyájan a kiálló téglára kívánczozva, egymást fojtogatták a vízbe. Ajánlatos e módszer különösen a tyukólak védelmében, mert mérget elhinteni veszedelmes. Állítólag a napraforgómag méreg a patkányra nézve, ha jóllakik belőle. A naftlain szagától is menekül, míg az erős. A patkány, mint minden rágcsáló, nagyon tiszta testű állat; azért ha a tyukketrecet bekátrányozott zsádkarabokkal fonjuk körül, elvándorol a vidékről.

Sebesült fák védelme. Nagy viharok alkalmával többször van alkalmunk látni, hogy egyes fiatal termőfákat a szél derékban kettétört. Az ilyen fákat rendszeren ki szokták dobni, de mielőtt kidobnók, vizsgáljuk meg, hogy ketté van-e egészen törve? Ha nincs egészen kettétörve, akkor ne dobjuk ki, hanem kötözzük be, mint orvosok a törött lábat. Vegyünk sárga földet, vagy száraz marhatrágyát, kenjük be azonnal, kerítsünk vászon- vagy rossz zsádkarabot és jó szorosan csavarjuk be vele, hogy a levegő ne juthasson hozzá és fűvesszővel a köteléket jó szorosan kössük össze. Több helyen kössük ki egyuttal jó erős karóhoz, hogy a szél ne mozgassa. Jól tesszük, ha minden évben egyszer vagy kétszer friss köteléket alkalmazunk, míg a fa teljesen meg nem gyógyult. Ezt csakis fiatal fáknál lehet alkalmazni. Szintén így járunk el azoknál a fáknál is, melyeket a nyulak meghámozták, vagy valami megrongálta a kergét. Éles késsel tisztítsuk ki a sebet kereken, aztán kenjük be, a vászondarabbal való bekötést itt se mulasszuk el. Szóval mindent azonnal messzünk ki éles késsel, takarítsuk meg és kenjük be, mert a tapasz, ha bekötve nincs, könnyen lehull, kivéve azokat a kisebb sebeket, melyeket viasszal kenünk be.

Védekezés a legyek ellen. Sokféle képen próbálták már háziállatainkat azoktól a torturáktól megszabadítani, a miket a legyekről szenvednek. Most Amerikából került szárnyra egy hír, mely azt mondja, hogy a legyek különösen antipátiával viseltetvén a kék szín iránt, különösen az élénk világos kék szín iránt, ha az istállók falát ilyen színre festetjük, akkor az istállóban

levő állatainkat legjobban biztosítjuk a legyek kinszásai ellen. — Hát ezt a módszert akármilyen kisgazda ki-próbálhatja.

Mocsaras területek befásítása. Ennek is most van a legjobb ideje. Ilyen helyeken az ültetés nem gödörökbe történik, hanem a fácskát a gyökerével a mocsáros talajra állítjuk s iszappal betakarjuk. Ha azonban a szél miatt a fácskák időközben meghajlanának, akkor újra körüliszapoltatnak.

Az olyan helyeket, amelyek esetleg még vízzel voltának borítva, egyelőre kihagyjuk s majd akkor ültetünk, midőn a víz innen is elszáll. Ez nem baj, mert az ültetés egész augusztus végéig folytatható.

Legjobban lehet ajánlani ilyen területekre kőrishát, mert ez nemcsak igen gyorsan fejlődik, hanem nagyon becses faanyagot is szolgáltat. Egyébre használhatatlan, mocsáros, egészségtelen területeket a leirt módon, sok ezer holdnyit fásítottak már be Hollandiában, Németország egyes részein és Amerikában, a legnagyobb sikerrel.

KÜLÖNFÉLÉK.

* **Az állat mint időjós.** A gyakorlati tapasztalás bizonyítja, hogy igen sok állat előzetes viselkedéséből következtetni lehet a közel jövő időjárására. Hogy e viselkedések közül néhányra rámutassak, feljegyzem itt a következőket:

Jó időre van kilátás, ha a denevérek (szárnyas egerek) szaporán mutatkoznak; ha a tücskök erősen ciripelnek, ganajbogarak nagy számban röpködnek, egyéb bogarak s a fecskék a magasban szárnyalnak; a kakuk fáradhatatlanul szól, egyéb madarak pedig vígan és folytonosan énekelnek.

Rossz időre van kilátás, ha a vízi szárnyasok untalanul lubickolnak, lármáznak a vízben; ha a halak falánkul járnak-kelnek s a víz felszínén cikáznak; ha a kutya bundaszagot áraszt; ha a legyek erősen tolokodóvá, mint mondani szokás, szemtelenné válnak, ha a varjú késő este és korán reggel folyton károg; ha sok csiga, giliszta mutatkozik; ha sok uj vakondturás keletkezik; ha a bogárság s a fecske alatt röpködnek; ha a veréb az utca porában, más madarak a vízben fürödnek.

* **A világ legnagyobb farmja.** Természetesen Amerikában van ez a farm, még pedig a mexikói Chihuahua államban. Nyolc millió holdnyi földbirtok ez, melynek hossza észak-déli irányban kétszáz, szélessége százötven angol mértföld. Tulajdonosa, don Lius Terrazas, több mint egy millió szarvasmarhát, hétszáz ezer juhot és százezer lovat mondhat a magáénak, mely őri-ási jószágállomány ápolására egész kis hadseregre van szükség. A birtokon évenként százötvenezer marhát és százezer juhot vágnak le, melyeknek húását a birtokhoz tartozó konzervgyár dolgozza fel. Terrazas ur lakóháza két millió dollár költséggel épült és benne a házigazdának ötszáz vendéget ellátni a legkisebb gondjába sem kerül. Magában a kastélybau több mint száz férficseléd talál munkát, az istállók és a kertek pedig olyan pompák, hogy egy fejedelem is megirigyelhetné.

Szerkesztői és kiadói posta.

Strenner Mihály urnak, Tengőd. Sziveskedjék a kérdéses két pénzküldeményt a postán megreklamálni, mert itt azok beérkezéséről semmiféle feljegyzést nem találunk. Ezt egyébként a küldött lap mellékletén is megírtuk. — **Füredi Izidor és Hevesi Florián urnaknak, Répáshuta.** A lap felszolgálására küldött 3—3 koronáért fogadják hálás köszönetünket! — **R. P. urnak.** A levelet a posta hibájából csak most kaptuk s így a két mutatványszámot is csak a múlt hét közepén küldhettük el. Fogadja buzgólkodásáért elismerésünket! — **Kovács János urnak, Rudóbánya.** A múlt évben tulfizetett összegekről eddig irtakat nem kísérté figyelemmel s ezért most külön levelet írtunk. — **Márfy Sándor urnak, Páty.** Szívélyesen üdvözljük régi hívünket, akivel a budapesti összejövetelen ismét találkozni remélünk. — **Bernáth Kálmán urnak.** Azok az utalványok a múlt évben megkezdett havi szemléhez voltak előnyomva s az összegek kiigazítása néhányon bizonyosan elnézésből elmaradt, így az Önén is. A lap előfizetési díja egy évre csak a régi 8 K. — **Szép Ödön urnak.** Az év végéig rendben vagyunk. Kedves öcsce nem tért még vissza pályára? — **Barkai István urnak.** Mint mindenkinél, aki 2 K-át küldött, úgy Önnél is július végéig van az előfizetés bejegyezve s mint már ismételtlen megírtuk, a múlt évi tulfizetésekből azoknál, kik azt nem engedték el, az utolsó évnegyedben 1 K-át számítottunk be; a többi pedig a jövő évben, ha addig az Isten éltet és a lapot képesek leszünk fentartani, mert bizony még mindig közel 400 olvasónak csak a jó remény fejében küldjük. — **Kerekes Gyula urnak.** Ismételve tett ígérteit most is tudomásul vettük és türelmesen várunk. Amint láthatja, elmegyünk a türelem legvégső határáig, még azokkal szemben is, akik a multról tetemes összegekkel maradtak adósaink s még most is vígan elfogadják a lapot, anélkül, hogy régi tartozásuk elengedése fejében bár csak egy negyed évi előfizetés beküldésével sietnének megszilárdítani becsületességükben megrendült hitünket. Ezeknél — tudják ők jól, hogy kik — várunk még türelmesen e jövő hó közepéig, de ha addig sem reparálják mulasztásukat, kiméletlenül név szerint fogjuk őket felszólítani kötelességük teljesítésére. — **Naszlady Lajos urnak.** Szíves felhívásának eredményét várjuk. — **Avár István urnak.** A beküldött 4 K-át köszönettel vettük. — **Tólas János urnak.** Köszönet az előfizetésért! Nagyon leköteleznie, ha alkalmilag megtudná, hová tűnt el Nagyenyedről a Malom-utca 23. számú házból Antal Imre kerületi erdőőr kartársunk, mert ő maga elfelejtette lakása változtatását bejelenteni. — **Zsurilla Antal urnak.** Ebbe a számba későn érkezett; jövő számban hozzuk. Üdvözlét!

HIRDETMÉNYEK.

1904—1910. szám.

Pályázati hirdetmény.

Az alólírott m. kir. főerdőhivatal Liptóújvár székhelyvel egy I. oszt. altiszti (famesteri) állásra pályázatot hirdet.

Ezen állással egybekötött javadalmazás: 800 K fizetés, 200 K személyi pótlék, természetbeni lakás avagy a megfelelő lakbér, 100 K egyenruhaátalány, 36 ürm³ kemény tűzifa, 4 k. hold földilletmény, avagy az utóbbinak megváltása.

Ezen állás betöltéséhez a kőművesi és ácsállási vizsga letételén kívül szükséges a vízi és polgári építkezésekben, illetve az ezekre vonatkozó tervek és költségvetések készítésében való jártasság, valamint az építkezéseknek a megállapított tervek és költségvetések szerinti vezetésére való gyakorlati képesség okmányokkal való igazolása.

Az állami szolgálatba ujonnan belépni kívánók ép, erős testalkatukat, különösen jó látó, halló és beszélő képességüket kincstári, erdészeti orvos, vármegyei tisztí

orvos avagy honvéd törzsorvos által kiállított bizonyítvánnyal; életkorukat anyakönyvi kivonattal, illetőségüket, községi bizonyítvánnyal; a hivatalos magyar nyelvnek szóban és írásban való birását beigazolni tartoznak.

Felhivom ezen állást elnyerni óhajtókat, miszerint a fentiek értelmében felszerelt sajátkezűleg irt folyamodványokat alulírott m. kir. főerdőhivatalhoz 1910. július hó 28-ig, még pedig az államszolgálatban állók felettes hatóságuk, magánosok pedig az illetékes közigazgatási hatóság ntján nyujtsák be.

Liptóújvár, 1910. évi június hó.

M. kir. főerdőhivatal.

Uhut

fiatalt, lehetőleg egy párt megvételre keresek. Ajánlatok alábbi címre küldendők:

ifj. Tér Mihály,
Aszód, (Pestmegye).

Lucfenyő tobozt

vesz bármily mennyiségben s a termésről már most kér előleges értesítést **Faragó Béla,**
Zalaegerszeg. 1—4 magpergető intézete.

Eladó vizsla.

Kan, 2¹/₄ éves, szép, erős növésű; kitünően idomítva, a vadat szépen keresi és állja, gyönyörűen aportíroz mindenféle vadat; tetszés szerint lehet vele vadászni. — Ára 160 K.

Vas Kovács József,
erdővéd.

4—10

Öcsanád, (Torontálmegye).

PREMIER A legjobb, legerősebb és legcélszerűbb kerékpár a világon.

Képviselők az ország minden vidékén.

Szászsebesen és környékén

egyedüli képviselő:

ifjabb **Podhradszky Emil,**
mechanikus.

Gazdák figyelmébe!

Sertése szépen fejlődik, gyorsabban nő, hamarabb hizik,
tehene több és jobb minőségű tejet ad,

lova, csikója sokkal erősebb és szebb lesz, ha eleségükbe naponta a

világ-hírt **GAZDA KINCSE** táporból

csekély mennyiséget adagol. 5 kilós próbaküldemény 5 K postautánvétellel.

Hasznos tanácsadó a háziállataink hizlalása és táplálásához, valamint ezek betegségeiről és a sertésvész elleni védekezésről című tanulságos könyvet ingyen mellékeljük. Megrendelési cím: **A Gazda Kincse** kiadóhivatala, Budapest, VII., Verseny-utca 6. E.

Ugyanitt kapható a híres **Olgyai-féle Sertésvész elleni óvszer** ára nagy üvegenként 3 korona 50 fillér utasítással együtt. Egy postaládában 2 üveg szállítható. Hálás lesz ajánlásunkért.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGIOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Flapirtatott
1847

Bräusweller János

Cs. és kir. kőzárólagosan
föltöltője
és műtára, ingóráknak
szab. chromometer- és másra.
stb. stb.

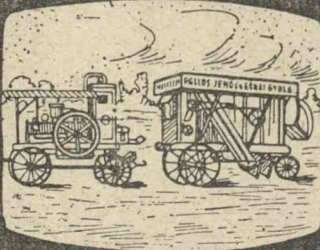
ÓRAK, EKSZEREK 10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bormentve. Javítások pontosan eszközöltetnek.

PALLÓS JENŐ ÉS RÓNAI GYULA
BUDAPEST, V. BÁTHORY-UTCA 19.
BENZIN ÉS NYERSOLAJ
MOTOROS CSÉPLŐSZERELVÉNYEK !

ÁLLANDÓ
RAKTÁR!

EGY ÉVI
JÓTÁLLÁS!

AZONNALI
SZÁLLÍTÁS!

HEVEDŐ FIZETÉSI
FELTÉTELEK!

SZÁLLITUNK TOVÁBBÁ : NYERSOLAJ,
BENZIN ÉS SZIVÓGÁZMOTOROKAT,
BENZINLOKOMOBILOS MAGÁNJÁRÓKAT,
FAVÁGÓ ÉS APRÍTÓ GÉPEKET.
TELJES MALOMBERENDEZÉSEKET
SZAKSZERŰ KIVITELBEN.
ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST
DIJMENTESEN KÜLDÜNK.

Egyedüli ferlachi gyártmány!

A bel- és külföldi gyártmányok közti versenyen a legelső díjat nyerte el. — Arany érem:
 ===== Páris 1906. 46. remekelés. =====

OGRIS MARKUS Ferlach, Karinthia

|| fegyvergyár és (prácios) puskaműves. ||

Szállít elsősorú bármely rendszerű vadász- és céllövőfegyvereket legjobb és legpontosabb kivitelben. Különlegesség nagyon könnyű Drilling-fegyverekben Súlyuk 2·8—3 kg. Browning-féle serétes ismétlő-

* * * * * fegyver 210 K gyári árban. * * * * *

Egy Mannlicher Schönauer ismétlő kurtály 9.7 mm. és 9 mm. öbű, 400 lépésig, jótállás mellett, a
 ===== legpontosabban belőve, ára 190 K. =====

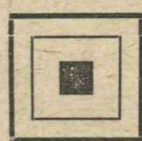
Egy Mannlicher Excelsior ismétlő kurtály 11·5 mm. öbű, acélköpenyburkolatu és legerősebb a füst nélküli lőpor töltés használatára, a legpontosabban belőve, egész hossza 101 cm., súlya 2·5 kg., nagy kezdő sebességgel és a legerősebb áttűtő erővel, nagy vad lövésére igen alkalmas, ára 190 K.

Egy Mannlicher ismétlő kurtály 95-ös minta, 8 mm. öbű, 140 K.

Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Magyar levelezés.

Tiller Mór és Társa

cs. és kir. udvari szállítók, BUDAPEST, IV. Váci-utca 35.

A nagym. földmívelési m. kir. miniszterium 70542. sz. magas rendeletével az erdőigazgatóságoknak ajánlva.

Erdőtisztviselői, altiszti és szolgálai egyenruhákat, egyes egyenruhadarabokat s mindennemű felszerelési cikket ajánlunk kitűnő mesteri szabás és izlésteljes kiállításban.

Fehérneműek és harisnyák óriási választékban.

Fegyverek- és töltényekből állandó nagy raktár.

Polgári ruhák a legjobb magyar és angol szövetekből elsőrangú szabászok közreműködésével készülnek.

Hivatalos uton részletfizetésre is eszközölhetők megrendelések és nagyobb megrendelés esetén kívánatra saját költségünkön egy szabászt küldünk a mértékek felvétele végett.

Árjegyzéket és mintákat ingyen és bérmentve küldünk és vevőink kényelmére bármely cikket beszerzünk. Meg nem felelőt visszaveszünk.

Legrégibb és legnagyobb egyenruházati intézet!

Faragó Béla

Cs. és kir. udvari szállító

ZALAEGERSZEG

Magyar magpergető gyára
erdészeti csemete-telepei

Ajánl saját magpergetőjében termelt legmagasabb csiraképességű

tűlevelű magvakat, ^{kitűnő minőségű} **lombfa magvakat,**

kocsányos és kocsánytalan tölgymakkot, fűmagvakat, répa, here és más gazdasági magvakat, saját telepein nevelt, kitűnően fejlődött, erdősítési célokra alkalmas

tű- és lomblevelű csemeték,
gyümölcsfákat, válogatott fajokban diszfenyőket, sorfákat,

élősövény-csemetéket.

Alkalmi vétel:

Több millió tölgycsemete 20—150 cm. magas

50.000 drb. diszbokor 1½—3 m. "

20.000 " diszfenyő 1½—3 " "